

TIBET

Redko naseljena planota, gosteje le ob rekah na jugu in vzhodu; geografsko oddaljeni in nedostopni – zato so preprečili vdor stepskih ljudstev iz severa in vdor islama; okoli 10.stol blizina indije vpliva tako, da od njih prevzamejo pisavo in budizem, zato sledi obdobje verskega razdora med staro religijo bon in budizmom. 12-13stol se tako spreminjajo v svečeniško državo in menihi dobivajo velik pomen; od 14.-16. stol. so jih pretresali notranji spori med privrženci sekt – rumenih in rdečih čepic(starejša sekta – obsega nereformirane menihe in menihe, ki niso bili dolžni spoštovati celibata); močnejši so bili rumeni, saj so za svojega duhovnega vodjo uvedli mongolski naslov dalajlama; z mongolsko pomočjo se je peti dalajlama uspešno uprl grožnjam tibetanske kraljeve dinastije; 1642 se tako sam razglasi za kralja (v eni osebi združena posvetna in duhovna oblast); s petim dalajlamo se razvoj Tibeta v svečeniško državo konča; začnejo se kazati znamenja bodočih sporov s Kitajci in 1720 Kitajci razglasijo Tibet za kitajski protektorat, kitajsko vrhovno oblast priznata tudi Rusija in Anglija. Umetnost: - najveličastnejša palača Potala (dragulj tibetanske arhitekture);sestavljena iz več kompleksov: bela in rdeca palaca ter mavzoleji; na rdecem gricu je tibetanski kralj v 7.stol dal zgraditi palaco (bela kraljevska palaca), kasneje pa jo razkošno razsiril peti dalajlama – v njej je samostan in sola za mlade menihe ter razkosne grobnice